

**ATMINTINĖ TEISMO DARBUOTOJAMS
APIE KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMOS VEIKAS
IR ATSAKOMYBĘ UŽ JAS**

Korupcija – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje (Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalis).

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 9 dalis:

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos:

kyšininkavimas (atsakomybė numatyta Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau - BK) 225 straipsnyje),

prekyba poveikiu (BK 226 straipsnis),

papirkimas (BK 227 straipsnis),

piktnaudžiavimas (BK 228 straipsnis);

nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui:

neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas (BK 228¹ straipsnis),

tarnybos pareigų neatlikimas (BK 229 straipsnis),

valstybės paslapties atskleidimas (BK 125 straipsnis),

neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas (BK 175¹ straipsnis),

sukčiavimas (BK 182 straipsnis),

turto pasisavinimas (BK 183 straipsnis),

turto iššvaistymas (BK 184 straipsnis),

komercinės paslapties atskleidimas (BK 211 straipsnis),

nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas (BK 216 straipsnis),

neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas (BK 220 straipsnis),

kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą (BK 288 straipsnis),

tarnybos paslapties atskleidimas (BK 297 straipsnis),

dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu (BK 300 straipsnis);

kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.

Deklaruojantis asmuo privalo nesinaudoti tarnybinėmis pareigomis ar tarnybiniu statusu asmeninei naudai gauti (Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktas);

Deklaruojantis asmuo ar jam artimas asmuo negali priimti dovanų ar paslaugų, jeigu tai susiję su deklaruojančio asmens tarnybine padėtimi ar tarnybinėmis pareigomis (Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalis);

Išimtys, leidžiančios priimti dovanas (ne didesnės negu 150 eurų vertės): 1) tarptautinis protokolas 2) tradicijos 3) priimant reprezentacines dovanas 4) kai paslaugomis yra naudojamosi tarnybiniais tikslais (Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnio 2 dalis);

Utenos apylinkės teismo dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, apskaitymo ir saugojimo bei veiksmų, gavus neteisėtą atlygį tvarkos apraše nurodyta, kad:

Dovana - bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė. Dovanojimas - sandoris, kurio pagrindinė ypatybė yra neatlygintinumas („duodama veltui“). Terminas „dovana“ apibrėžiamas plačiai ir apima bet ką, ką galima įvertinti pinigais, t. y. daiktus, paslaugas, pramogas, nuolaidas, dovanų čekius, paskolas (skolinimą), taip pat mokymus, transporto, apgyvendinimo, maitinimo išlaidas ir pan.

Neteisėtas atlygis - į Teismą atnešti, atsiųsti (paštu, per kurjerį, elektroniniu ar kitais būdais) ar kitu būdu palikti pinigai, taip pat daiktai, kurie nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su Darbuotojo pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba paslaugomis, skirtomis naudotis tarnybiniais tikslais.

Tarptautinis protokolas ir tradicijos - tarptautinės mandagumo taisyklės, kurių valstybė ir jos atstovai laikosi, norėdami parodyti deramą pagarbą kitai valstybei ir jos atstovams, kartu išlaikydami savo valstybės prestižą bei nacionalinį orumą. Tradicijomis laikytinas valstybiniu, nacionaliniu mastu per ilgą laiką susiformavęs elgesys, turintis simbolinę prasmę ar ypatingą reikšmę.

Darbuotojai, vykdydami jiems pavestas funkcijas, gauna darbo užmokestį ir jokio papildomo atlygio už Teisme vykdomas funkcijas gauti neturi teisės.

Gali būti priimta:

- simbolinės dovanos, gautos iš kolegų asmeninių ar valstybinių švenčių proga (pvz., gėlės, atvirukai ar pan.);
- dovanos, gaunamos (teikiamos) pagal tarptautinį protokolą ir (ar) tradicijas;
- simbolinės reprezentacinės dovanos (pvz., rašikliai, kalendoriai su įmonės, įstaigos arba organizacijos ženklu, knygos ir pan.);
- įprastinis vaišingumas dalykinių susitikimų, derybų metu (pvz., mineralinis vanduo, kava, arbata, saldumynai ir pan.);
- seminarai, konferencijos, kvalifikacijos kėlimo kursai, į kuriuos siunčia ir dalyvavimo išlaidas apmoka darbdavys.

Apie neteisėto atlygio siūlymo, palikimo ar dovanos gavimo atvejus darbuotojas nedelsdamas privalo informuoti Antikorupcinės komisijos pirmininką.